

PM Rotel VIII (Dnr KS 2020/1036)

Förslag till upphävande av föreskrifter om samverkan vid in- och utskrivning av patienter i slutenvård

Remiss från Socialstyrelsen

Remisstid den 2 oktober 2020

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Jan Jönsson anför följande.

Ärendet

Socialstyrelsen förslår att föreskriften SOSFS 2005:27 om samverkan vid in- och utskrivning av patienter i slutenvård upphävs därför att föreskrifterna gäller vid tillämpningen av den numera upphävda lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård (betalningsansvarslagen).

Socialstyrelsen har skickat ärendet på remiss till Stockholms stad för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att ett upphävande av föreskriften ökar tydligheten kring vilka bestämmelser som gäller.

Mina synpunkter

Socialstyrelsen gör bedömningen att nuvarande föreskrifter om samverkan vid in- och utskrivning av patienter i slutenvård har blivit inaktuella till följd av den nya lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård. Socialstyrelsen föreslår därmed att dessa föreskrifter upphävs utan att ersättas.

Som Socialstyrelsen konstaterar skulle ett alternativ till ett upphävande kunna vara att nu gällande föreskrifter ersätts med nya, som kompletterar samverkanslagens bestämmelser. Socialstyrelsen gör dock bedömningen att det pågår ett lokalt och regionalt utvecklingsarbete för att förbättra utskrivningsprocessen och hitta fungerande samverkansformer, och menar vidare att riktlinjer för denna samverkan lämpligen utarbetas lokalt mellan huvudmännen.

Jag vill anföra att det finns patienter eller brukare där samverkan ställer stora krav på samarbete över professions- och huvudmannagränser. Det gäller inte minst personer med samsjuklighet i missbruk och psykisk ohälsa, i synnerhet när personerna saknar mer stadigvarande boendelösningar. Det kan också exempelvis gälla personer

som är i behov av insatser från äldreomsorg, individ- och familjeomsorg och sjukvård samtidigt.

Dessa patienter lider en påtaglig risk att hamna mellan stolarna. Psykiatrien vill ofta vänta med behandling tills personen har hanterat sitt missbruk. Missbruksvården å andra sidan vill vänta med behandling tills personen inte längre är psykotisk. Samtidigt som själva missbruket kan vara en form av självmedicinering för den psykiska ohälsan, vilket gör att den enskilde inte kan ta tag i det ena problemet så det länge det andra kvarstår. Dessa personer kan också ha svårt att få plats på boende eftersom de i sitt tillstånd har svårare att passa tider eller uppfylla andra villkor som krävs för att få plats på akutboende. I värsta fall leder det till att de, trots att det inte är någons intention, hamnar i akut hemlöshet.

I vissa fall kan det också finnas ett stort behov av att motivera patienten att ta emot den hjälp som krävs för att en utskrivning ska bli lyckad. Det kan till exempel vara aktuellt bland målgruppen äldre med komplex problematik, där det ibland kan uppfattas som skambelagt att söka hjälp från socialtjänsten.

Socialstyrelsen hänvisar, till stöd för sin bedömning, till en tidigare i år utkommen rapport från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys. Av den rapporten framgår att konsekvenserna av de nya utskrivningsreglerna för patienterna än så länge är mycket oklara. Med tanke på att patienterna/brukarna är de personer som regelverket är till för, och med tanke på att vissa av dem riskerar att fara mycket illa om de inte får ett sammanhållet stöd, vill jag bara uppmana Socialstyrelsen att hålla frågan under fortsatt noga uppsikt.

Det gäller i synnerhet eftersom utvärderingen från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys huvudsakligen var inriktad på den somatiska vården, och missbruk och beroende inte rymdes inom ramen för rapporten.

Huruvida bästa sättet att komma till rätta med dessa problem är att komplettera samverkanslagen med bindande föreskrifter från Socialstyrelsen, eller om det finns lämpligare saker Socialstyrelsen kan göra för att stötta kommuner och regioner att hjälpa några ofta mycket utsatta grupper, överlämnar jag till Socialstyrelsen att bedöma. Men frågan är alldeles för viktig för att släppa.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 30 september 2020

JAN JÖNSSON

Bilagor

1. Förslag till föreskrift
2. Konsekvensutredning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Socialstyrelsen förslår att föreskriften SOSFS 2005:27 om samverkan vid in- och utskrivning av patienter i slutenvård upphävs därför att föreskrifterna gäller vid tillämpningen av den numera upphävda lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård (betalningsansvarslagen).

Socialstyrelsen har skickat ärendet på remiss till Stockholms stad för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 augusti 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Av kommunfullmäktiges budget 2020 framgår det att socialnämnden i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska förstärka stadens förmåga att planera för utskrivningsklara patienter utifrån Lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård.

Vidare ska stadsdelsnämnderna tillsammans med äldrenämnden utveckla de egna arbetsätten och fortsätta det pågående utvecklingsarbetet med Region Stockholm och Storsthlm utifrån Lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård. Stockholms stads arbete kring samverkan vid utskrivning från slutenvård bedrivs i linje med kommunfullmäktiges mål 1.4 *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet* och mål 1.5 *I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande*.

Stadsledningskontoret ser positivt på Socialstyrelsens förslag till upphävande av föreskrifter om samverkan vid in- och utskrivning av patienter i slutenvård. Stadsledningskontoret anser att upphävandet av föreskriften SOSFS 2005:27 om samverkan vid in- och utskrivning av patienter i slutenvård ökar tydligheten kring vilka bestämmelser som gäller.